

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 271/2010-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. júna 2010 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészárosa prerokoval námietku predpojatosti podanú JUDr. R. U., R., zastúpeným advokátkou JUDr. E. K., B., proti sudcom Ústavného súdu Slovenskej republiky Milanovi Ľalíkovi a Petrovi Brňákovi, ktorí by mali rozhodovať o námietke predpojatosti podanej Ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky proti sudcom Ľudmile Gajdošíkovej a Ladislavovi Oroszovi vo veci vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 75/09, a takto

r o z h o d o l :

Konanie o námietke predpojatosti podanej JUDr. R. U. proti sudcom Ústavného súdu Slovenskej republiky Milanovi Ľalíkovi a Petrovi Brňákovi, ktorí by mali rozhodovať o námietke predpojatosti podanej Ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky proti sudcom Ľudmile Gajdošíkovej a Ladislavovi Oroszovi vo veci vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 75/09, **z a s t a v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. januára 2009 doručená sťažnosť JUDr. R. U., R. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie

čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžo 114/08 z 30. októbra 2008, ktorým bolo rozhodnuté o správnej žalobe sťažovateľa voči Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky vo veci zákonnosti jeho odvolania z funkcie predsedu súdu. Podaná sťažnosť bola pridelená sudcovi ústavného súdu Ladislavovi Oroszovi ako spravodajcovi s tým, že bude o nej rozhodovať IV. senát ústavného súdu. Vec bola pôvodne vedená pod sp. zn. Rvp 60/09. Uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 75/09-23 z 5. marca 2009 bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie.

2. Podaním zo 16. apríla 2009 doručeným ústavnému súdu 20. apríla 2009 (v tom čase) podpredseda vlády a minister spravodlivosti Slovenskej republiky Š. H. (ďalej len „minister spravodlivosti“) vzniesol námietku predpojatosti proti sudcom IV. senátu ústavného súdu Ľudmile Gajdošíkovej a Ladislavovi Oroszovi.

3. K uvedenej námietke predpojatosti sa vyjadril sťažovateľ podaním z 10. júla 2009, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 14. júla 2009, pričom súčasťou tohto vyjadrenia sťažovateľa je aj jeho vlastná námietka predpojatosti proti sudcom I. senátu ústavného súdu Petrovi Brňákovi a Milanovi Ľalíkovi, ktorí by mali rozhodovať o námietke predpojatosti uplatnenej v predmetnej veci ministrom spravodlivosti 16. apríla 2009 proti sudcom Ľudmile Gajdošíkovej a Ladislavovi Oroszovi. Sťažovateľ svoju uvedenú námietku predpojatosti odôvodnil takto:

„Sudca Milan Ľalík je dlhoročným blízkym osobným priateľom Š. H., pričom jednoznačne ide o vzťah osobný a nie profesionálny. Jeho súčasťou je napr. aj spoločná účasť na rôznych spoločenských podujatiach (napr. ples v hoteli Brusno v roku 2008, keď sedeli pri spoločnom stole). Sudca Milan Ľalík ako člen Súdnej rady vždy podporoval návrhy Š. H. (a to ako predsedu Najvyššieho súdu SR, tak aj ako ministra spravodlivosti. Naopak, sudca Ľalík ostro napadol sťažovateľa (vtedy ako predsedu Krajského súdu v Žiline) v súvislosti s prerokúvaním návrhov na vymenovanie sudcov v roku 2005, kedy spochybňoval ním organizované výberové konania. Navyše manželka sudcu Ľalíka opakovane zastupovala Š. H. v súdnych sporoch.

Sudca Peter Brňák bol dlhoročným poslancom NR SR za HZDS-ĽS, ktorej nominantom bol aj Š. H., vo funkcii ministra spravodlivosti. Rovnako ako M. Ľalík, aj sudca Brňák pôsobil v Súdnej rade v rokoch 2002-2007, pričom jeho vzťah k návrhom Š. H. bol rovnako pozitívny.

Uvedené skutočnosti sú spôsobilé vzbudiť objektívnu obavu z nedostatku nestrannosti sudcov Milana Ľalíka a Petra Brňáka pri prejednávaní námietok zaujatosti predložených Š. H. Nazerajúc na ich pôsobenie cez tzv. teóriu zdania je ich nestrannosť a nezaujatosť vystavená oprávneným pochybnostiam.“

K uvedenému je ešte potrebné dodať, že sťažovateľ navrhol, aby sa ústavný súd vôbec nezaoberal námietkami predpojatosti predloženými ministrom spravodlivosti, pretože ich predložila neoprávnená osoba, ktorá v predmetnej veci nie je účastníkom konania ani vedľajším účastníkom konania.

4. K námietke predpojatosti sudcu ústavného súdu Peter Brňák vo svojom vyjadrení z 25. marca 2010 uviedol, že sa necíti „*byť zaujatý v súvislosti s rozhodovaním o ne/zaujatosti sudcov IV. senátu Gajdošíkovej a Orosza, voči ktorým vzniesol námietku zaujatosti Š. H.*“ a nemá „*žiadny vzťah k tejto veci, ani k účastníkom konania*“.

5. Sudca ústavného súdu Milan Ľalík vo svojom vyjadrení z 31. marca 2010 uviedol: „*Na jednej strane advokátka nepovažuje Š. H. v konaní za účastníka konania ani za vedľajšieho účastníka konania a na druhej strane jeho vzťah, síce ako neoprávnenej osoby k jeho osobe považuje za taký, ktorý „vzbudzuje objektívnu obavu z nedostatku nestrannosti“ rozhodovať o námietke Š. H.*

Preto nechávam len na zváženie senátu II. ÚS, či ma vylúči z rokovania v označenej veci».

6. Predsedníčka ústavného súdu v súlade s rozvrhom práce ústavného súdu na rok 2010 (ďalej len „rozvrh práce“) pridělila vec 16. marca 2010 na rozhodnutie o uvedenej námietke predpojatosti sudcov I. senátu ústavného súdu Petra Brňáka a Milana Ľalíka II. senátu ústavného súdu.

II.

Podľa § 27 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je sudca vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho predpojatosti.

Podľa § 28 ods. 1 zákona o ústavnom súde účastník konania môže vyhlásiť, že niektorého zo sudcov odmieta pre jeho predpojatosť. Ak dôvody, ktoré vedú k vyhláseniu o odmietnutí sudcu pre jeho predpojatosť vznikli do začiatku ústneho pojednávania, môže ju účastník konania vyhlásiť najneskôr na začiatku ústneho pojednávania.

Podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu pre predpojatosť rozhodne iný senát.

Podľa čl. IV bodu 1 rozvrhu práce (sp. zn. Spr 106/2010) o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhoduje II. senát, ak ide o sudcov I. senátu.

Základné právo na prerokovanie a rozhodnutie nestranným súdom je v občianskom súdnom konaní garantované prostredníctvom inštitútu vylúčenia sudcu z ďalšieho prerokovania a rozhodnutia pre zaujatosť. Z uvedeného dôvodu možno sudcu vylúčiť buď na návrh účastníka súdneho konania, alebo na základe návrhu samotného sudcu (napr. I. ÚS 73/97).

Ústavný súd sa stotožňuje s právnym názorom, podľa ktorého minister spravodlivosti nie je v konaní o ústavnej sťažnosti vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 75/09 oprávnený podať námietku predpojatosti, pretože nie je účastníkom daného konania, a ani v ňom nemá iné

zákonom predvídané procesné postavenie, ktoré by ho na podanie námietky priamo oprávňovalo. Taktiež IV. senát v danom konaní rovnako posudzuje procesné postavenie ministra spravodlivosti. Z tohto pohľadu sa javí ústavnému súdu neodôvodnené rozhodovať o námietke zaujatosti vznesenej sťažovateľom proti sudcom, ktorí by mali rozhodovať o zaujatosti sudcov meritórne rozhodujúceho senátu.

Vzhľadom na absenciu podmienky konania musel ústavný súd konanie zastaviť na základe § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 104 Občianskeho súdneho poriadku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2010